

PATVIRTINTA

Valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos
direktoriaus 2021 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. VE-233

**VIDUTINIO GREIČIO MATUOKLIŲ VIETŲ NE GYVENVIEČIŲ TERITORIJOSE
PARINKIMO IR ĮRENGIMO PRIORITETINĖS EILĖS SUDARYMO METODIKA**

Funkcija	PP1 Technologijų valdymas
Funkcijos šeimininkas	Transporto infrastruktūros stebėsenos ir inovacijų skyriaus vadovas

1. PASKIRTIS IR TAIKYMO SRITIS

1.1. Vidutinio greičio matuoklių vietų ne gyvenviečių teritorijose parinkimo ir įrengimo prioritetinės eilės sudarymo metodika (toliau – metodika) reglamentuoja vietų, kuriose tikslinga įrengti vidutinio greičio matuoklius, ne gyvenviečių teritorijose esančiuose valstybinės reikšmės kelių ruožuose, parinkimo ir VGM įrengimo prioritetinės eilės sudarymo tvarką, kriterijus ir bendruosius reikalavimus.

- 1.1. Veiklos vadove aprašyti reikalavimai taikomi Kelių direkcijai, savivaldybėms ir suinteresuotiems asmenims.
- 1.2. Direktoriaus įsakymu patvirtintas veiklos vadovas skelbiamas Kelių direkcijos internetiniame puslapyje.

2. SĄVOKOS, SUTRUMPINIMAI IR APIBRĖŽIMAI

2.1. Veiklos vadove naudojamos sąvokos, sutrumpinimai:

Sąvoka, sutrumpinimas	Apibrėžimas
Kelių direkcija	VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos
Kelių ruožai	Ne gyvenviečių teritorijose esantys valstybinės reikšmės kelių ruožai
Metodika	Vidutinio greičio matuoklių vietų ne gyvenviečių teritorijose parinkimo ir įrengimo prioritetinės eilės sudarymo metodika
Vidutinio greičio matuoklis (VGM)	Stacionarus greičio matuoklis, matuojantis motorinių transporto priemonių ir jų junginių su priekabomis vidutinį važiavimo greitį nustatytame kelio ruože
Prioritetinė eilė	VGM ne gyvenviečių teritorijose parinkimo ir įrengimo prioritetinė eilė

2.2. Kitos šioje metodikoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme ir kituose susijusiuose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

3. BENDROJI DALIS

3.1. VGM ne gyvenviečių teritorijose parinkimo ir įrengimo prioritetinė eilė sudaroma vertinant valstybinės reikšmės kelių tinklo, atskirų kelio ruožų ir eismo juose oficialius statistinius, faktinius duomenis, eismo saugą ir vadovaujantis metodikos 4 skyriuje nustatytais kriterijais.

3.2. Sudarytą prioritetinę eilę tvirtina VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos direktorius.

3.3. Sudaryta ir patvirtinta prioritetinė eilė skelbiama Kelių direkcijos interneto svetainėje www.lakd.lt.

3.4. Patvirtinta prioritetinė eilė gali būti keičiama, įtraukiant kitus, joje nesančius kelių ruožus, kuriuose tikslinga įrengti VGM, ne anksčiau kaip po 3 metų nuo ankstesnės patvirtintos prioritetinės eilės patvirtinimo dienos. Ankstesnėje patvirtintoje prioritetinėje eilėje buvę kelių ruožai, kuriuose VGM įrengta nebuvo, vertinami kartu su naujais kelių ruožais pagal metodikoje numatytus kriterijus. Naujai sudarytą prioritetinę eilę tvirtina Kelių direkcijos direktorius.

4. VGM VIETŲ PARINKIMO IR PRIORITETINĖS EILĖS SUDARYMO KRITERIJAI

4.1. Kelių ruožai, kuriuose tikslinga įrengti VGM, parenkami tokiais etapais:

4.1.1. Visi kelių ruožai yra suskirstomi į tarpusavyje panašius ruožus (toliau – homogeniniai ruožai). Homogeniniai ruožai nustatomi remiantis 2011 m. vasario 25 d. Kelių direkcijos direktoriaus įsakymu Nr. V-61 „Dėl Kelių tinklo saugumo lygių nustatymo aprašo patvirtinimo“ patvirtintame Kelių tinklo saugumo lygių nustatymo apraše numatyta tvarka.

4.1.2. Atrinkti kelių ruožai vertinami pagal VGM įrengti tinkamas sąlygas:

a) kelių ruožų ilgis turi būti nuo 1 iki 10 km (išskirtiniais atvejais kelio ruožo ilgis gali būti trumpesnis ar ilgesnis negu nurodyta, atsižvelgiant į vietos ir eismo sąlygas);

	KELIŲ REITINGAVIMO VEIKLOS VADOVAS.	VV-PP1.02.02
	VIDUTINIO GREIČIO MATUOKLIŲ VIETŲ NE GYVENVIEČIŲ TERITORIJOSE	Puslapis 3 iš 4
	PARINKIMO IR ĮRENGIMO PRIORITETINĖS EILĖS SUDARYMO METODIKA	Leidimas 1.0

b) jeigu parinktuose kelių ruožuose yra sankryžų arba nuovažų, visu kelio ruožu važiuojančių transporto priemonių turi būti ne mažiau kaip 85 proc. keliu važiuojančio transporto.

4.2. Sudarant prioritetinę eilę kelių ruožai vertinami vadovaujantis šiais kriterijais:

4.2.1. **Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas** (toliau – VMPEI) – yra svarbus veiksnys, nulemiantis eismo įvykio tikimybę, t. y. kuo didesnis kelio ruožo VMPEI, tuo didesnė eismo įvykio tikimybė tame kelio ruože. Kai VMPEI yra 9000 ir daugiau aut./paraž, kelio ruožui suteikiama 20 balų, kai 2200–8999 aut./paraž – 15 balų, kai 400–2199 aut./paraž – 10 balų, kai 0–399 aut./paraž – 5 balai.

4.2.2. **Eismo įvykių pasekmės** – eismo įvykių metu žuvę eismo dalyviai atitinkamame kelio ruože liudija apie ruožo pavojingumą. Jeigu kelio ruože eismo įvykių metu per pastaruosius 4 metus žuvo 3 ir daugiau žmonių, tokiai infrastruktūrai skiriama 30 balų, jeigu žuvo 2 žmonės – 20 balų, jeigu 1 – 10 balų, jeigu kelio ruože tokių eismo įvykių nebuvo, balai nesuteikiami.

4.2.3. **Nesaugus važiavimo greitis yra, tikėtina, yra pagrindinė eismo įvykius nulemianti priežastis** – leistino važiavimo greičio viršijimas lemia eismo įvykių pasekmių sunkumą. Jei kelio ruože per paskutinius 4 metus įvykusių įskaitinių eismo įvykių priežastimi Kelių policijos valdybos ataskaitose yra įvardijamas saugaus važiavimo greičio nepasirinkimas, tokiam kelio ruožui skiriama 30 balų, jei kelio ruože nepasirinktas saugus važiavimo greitis nėra įvardijamas kaip eismo įvykio priežastis arba eismo įvykių per paskutinius 4 metus neįvyko, tokiam kelio ruožui balai nesuteikiami.

4.2.4. **Lenkimo ribojimas kelio ruože** – kelio ruožuose, kuriuose yra draudžiama lenkti, būtina užtikrinti leistino važiavimo greičio laikymąsi. Dažnu atveju, eismo įvykio priežastimi tampa nesaugūs lenkimai ir jų metu viršijamas leistinas važiavimo greitis. Jeigu kelio ruože, kuriame tikslinga įrengti VGM, draudžiama lenkti 71 ir daugiau proc. kelio ruožo ilgio, tokiam kelio ruožui suteikiama 20 balų, jei draudžiama lenkti 51–70 proc. kelio ruožo ilgio – 15 balų, jei 30–50 proc. kelio ruožo ilgio – 10 balų, jei iki 30 proc. kelio ruožo ilgio – 5 balai. Kelio ruožams, kuriuose nėra galimybės išvažiuoti į priešpriešinio eismo juostą (priešpriešinio eismo srautai atskirti atitvarais, skiriamąja juosta ar pan.) balai nesuteikiami.

4.3. Kelio ruožo vertinimas pagal nustatytus kriterijus sudaro reikšmių visumą balais pagal 1 lentelėje numatytą reikšmių balų sumavimą.

1 lentelė. Prioritetinės eilės sudarymo kriterijų ir balų reikšmių suvestinė

Kriterijus	Balų skaičius	
1. Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas	20	–
1.1. 0–399 aut./paraž		5
1.2. 400–2199 aut./paraž		10
1.3. 2200–8999 aut./paraž		15
1.4. 9000 ir daugiau aut./paraž		20
2. Eismo įvykių pasekmės	30	–
2.1. 0 žuvusių asmenų		0
2.2. 1 žuvęs asmuo		10
2.3. 2 žuvę asmenys		20
2.4. 3 ir daugiau žuvusių asmenų		30
3. Nesaugus važiavimo greitis yra, tikėtina, yra pagrindinė eismo įvykius nulemianti priežastis	30	–
3.1. ne		0
3.2. taip		30
4. Lenkimo ribojimas kelio ruože	20	–
4.1. priešpriešinio eismo srautai atskirti atitvarais, skiriamąja juosta ar pan.		0
4.2. 0–29 proc. kelio ruožo		5
4.3. 30–50 proc. kelio ruožo		10
4.4. 51–70 proc. kelio ruožo		15
4.5. 71 ir daugiau proc. kelio ruožo		20
Didžiausia galima balų suma	100	–

4.4. Nustatytais kriterijais įvertintų kelio ruožų, kuriuose planuojama įrengti VGM, kriterijų suvestinės reitinguojamos pagal surinktų sumuojamų balų skaičių sumą. Įvertintų kelio ruožų, kuriuose planuojama įrengti VGM, prioritetinė eilė sudaroma nuo didžiausią iki mažiausią balų sumą surinkusių kelių ruožų.

4.5. Jeigu kelių ruožai, kuriuose tikslinga įrengti VGM, surenka vienodą balų sumą, pirmenybę turi tas kelio ruožas, kuriame per paskutinius keturis metus įvykusių eismo įvykių metu nukentėjo žmonės: buvo daugiau sužeistųjų ir (arba) žuvusiųjų. Jeigu šie skaičiai sutampa, papildomai vertinamas krovinio transporto VMPEI atitinkamame kelio ruože, tuomet prioritetą teikiamas kelio ruožui, kurio krovinio transporto VMPEI yra didesnis.

4.6. Kelių ruožuose, kuriuose yra taikoma kita automatinė greičio kontrolės arba valdymo sistema (momentinio greičio matuoklis (-iai), kintamos informacijos ženklai ir (ar) jų sistema), VGM neįrengiami.

5. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 5.1. Veiklos vadovą ir jo pakeitimus tvirtina Kelių direkcijos direktorius.
- 5.2. Veiklos vadovas peržiūrimas ne rečiau kaip kartą per metus.
- 5.3. Už veiklos vadovo peržiūrą ir atnaujinimo inicijavimą atsakingas Transporto infrastruktūros stebėsenos ir inovacijų skyriaus vadovas.